

Život – zdroj a počátek

Překladatelka klasických textů *Tao te t'ing* uvádí v komentáři (Dharma Gaia, Praha 32003, oprav. a dopln., str. 46), že »čínský výraz *pu c' šeng* může znamenat „ne sám žít“ i „ne sám zrodit“. Proto se vyskytuje i překlad: „že si nedávají samy život“; v mnoha překladech vzhledem k následujícím větám též: „že nežijí pro sebe“, což ovšem je gramaticky těžko přípustné.« Z toho je patrné, jak nepřítomnost (event. nedostatek) pojmovosti naprosto znemožňuje náležitě formulovat otázku, tj. vymezit problém, jak je to vlastně s počátkem či zdrojem života, ba dokonce jak to je se samotným životem, v jakém smyslu přesně chápeme, zda jde o život vůbec nebo o život konkrétního živého tvora, o původ a počátek života, nebo o původ a počátek konkrétního života jednotlivce, atd. Právě naopak v evropské tradici a konkrétně v současné době, kdy už musíme příslušné pojmy náležitě ustavit a kdy se musíme tázat, jak se to s tím původem zejména jednotlivého života má (tj. života jednotlivce, a to znamená nejen na lidské úrovni, tedy pouze jednotlivé člověka, ale každého živého tvora – a ještě to lze rozšířit na všechny subjekty vůbec), si tento problém musíme ujasnit, a tuto otázku si položit (a ne ji nechat někde stranou a dokonce si nepoloženou). Jedno je jasné: to, že se živá bytost nemůže sama zrodit, tj. sama si „dát“ život, je evidentní, protože by si ten život musel „dávat“ jako neživá. Ale totéž platí i v onom druhém případě, kdy by měla – jako ještě neživá – ten svůj život dostávat od někoho (nebo něčeho) jiného. Pak by to přece už nebyla žádná živá bytost. Kdo by to byl nebo co by to bylo, dokud jí ještě život nebyl „dán“? Co v takovém případě vůbec znamená „dávat“ a „být dán“? Zrod sám, který může být docela dobře pozorován, není totožný s tím nejvlastnějším „počátkem“ života, ale je to už jistá fáze životní. Mezi naprostou „neživostí“ a zrodem něčeho (někoho) živého je ještě určitý terén, kterému je třeba věnovat mimořádnou pozornost. Mluvit nepromyšleně o „zdroji“ nebo „původu“ života – ať už jednotlivého nebo života vůbec – svědčí o povrchnosti a nedostatku reflexe.

(Písek, 100917-1.)